

Czwartek, 17 czerwca 2010 r.

Demokratyczna Republika Konga: sprawa Floriberta Chebeyi Bahizire'a

P7_TA(2010)0244

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 czerwca 2010 r. w sprawie Demokratycznej Republiki Konga: sprawa Floriberta Chebeyi Bahizire'a

(2011/C 236 E/25)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Demokratycznej Republiki Konga (DRK),
  - uwzględniając umowę o partnerstwie z Kotonu podpisaną w czerwcu 2000 r.,
  - uwzględniając rezolucję Wspólnego Zgromadzenia AKP-UE z dnia 22 listopada 2007 r. w sprawie sytuacji w Demokratycznej Republice Konga, w szczególności w części wschodniej, oraz jej wpływu na region,
  - uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 60/1 z dnia 24 października 2005 r. w sprawie wyników światowego szczytu 2005, w szczególności jej ust. 138-140 dotyczące odpowiedzialności za ochronę ludności,
  - uwzględniając oświadczenie rzecznika wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Catherine Ashton z dnia 3 czerwca 2010 r. w sprawie brutalnej śmierci Floriberta Chebeyi Bahizire'a,
  - uwzględniając wytyczne UE z 2004 r. dotyczące ochrony obrońców praw człowieka oraz lokalną strategię wdrażania wytycznych dla DRK przyjętą przez szefów misji w dniu 20 marca 2010 r.,
  - uwzględniając rezolucję Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1856(2008) w sprawie mandatu MONUC,
  - uwzględniając art. 122 ust. 5 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że ciało Floriberta Chebeyi Bahizire'a, dyrektora wykonawczego organizacji praw człowieka La Voix des Sans Voix (VSV), znaleziono w jego samochodzie w Kinszasie w środę 2 czerwca 2010 r., po tym jak został wezwany przez policję,
- B. mając na uwadze, że zgodnie z relacjami mediów we wtorek 1 czerwca 2010 r. w godzinach popołudniowych Floribert Chebeya Bahizire odebrał telefon z centralnego komisariatu policji z wezwaniem do stawienia się na spotkanie z głównym komendantem policji DRK, inspektorem generalnym Johnem Numbim Banzą Tambo; mając na uwadze, że po przybyciu na komisariat Floribert Chebeya Bahizire nie mógł skontaktować się z inspektorem i poinformował rodzinę za pośrednictwem SMS-a, że wraca do miasta,
- C. mając na uwadze, że dzięki swojej pracy na rzecz ochrony demokracji i praw człowieka w DRK od lat 90. – w kwestiach dotyczących korupcji w armii, powiązań bojówek z obcymi siłami politycznymi, stania na straży konstytucji, bezprawnych aresztowań, arbitralnych zatrzymań i poprawy warunków w więzieniach – Floribert Chebeya Bahizire zyskał szacunek i podziw rodaków i społeczności międzynarodowej,
- D. mając na uwadze, że nadal nie odnaleziono Fidèle'a Bazany Edadiego, kierowcy Floriberta Chebeyi Bahizire'a,

Czwartek, 17 czerwca 2010 r.

- E. mając na uwadze, że rodzinie Floriberta Chebeyi Bahizire'a nie zapewniono pełnego dostępu do jego ciała i że pojawiają się sprzeczne doniesienia dotyczące stanu ciała w chwili znalezienia,
- F. mając na uwadze, że sprawozdawca specjalny ONZ ds. egzekucji prowadzonych w trybie pozasądowym, przyśpieszonym i arbitralnym Philip Alston powiedział, że okoliczności śmierci „wskazują wyraźnie na udział czynników oficjalnych”,
- G. mając na uwadze, że inspektor generalny Numbi Banza Tambo został zawieszony w obowiązkach do odwołania, a trzech inni oficerowie policji zostali aresztowani w związku z tym zabójstwem; mając na uwadze, że według doniesień zastępca szefa policji, pułkownik Daniel Mukalayi przyznał się do zabicia Floriberta Chebeyi Bahizire'a na rozkaz swojego zwierzchnika, generała Numbiego Banzy Tambo,
- H. mając na uwadze, że Floribert Chebeya Bahizire wielokrotnie informował Amnesty International, że czuje się śledzony i że jest kontrolowany przez służby bezpieczeństwa,
- I. mając na uwadze, że wiceprzewodnicząca Komisji/ wysoka przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Catherine Ashton, sekretarz generalny ONZ Ban Ki-moon, wysoki komisarz ONZ ds. praw człowieka Navi Pillay, sprawozdawca specjalny ONZ ds. egzekucji prowadzonych w trybie pozasądowym, przyśpieszonym i arbitralnym Philip Alston i szef sił pokojowych ONZ w DRK Alan Dos wydali oświadczenia potępiające zabójstwo Floriberta Chebeyi Bahizire'a i wezwali do przeprowadzenia niezależnego dochodzenia,
- J. mając na uwadze, że to zabójstwo wskazuje na coraz silniejszą w DRK tendencję do zastraszania i nękania obrońców praw człowieka, dziennikarzy, przeciwników politycznych, ofiar i świadków; mając na uwadze, że w ciągu minionych pięciu lat wielu dziennikarzy i działaczy na rzecz praw człowieka zginęło w DRK w podejrzanym okolicznościach,
- K. mając na uwadze, że wiele organizacji pozarządowych odnotowało nasilenie prześladowań obrońców praw człowieka w DRK w minionym roku, w tym bezprawnych aresztowań, postępowań sądowych, pogróżek przez telefon i powtarzających się wezwań do stawienia się w siedzibach służb wywiadowczych,
- L. mając na uwadze, że śledztwa w sprawie zabójstw obrońcy praw człowieka Pascala Kabungulu Kibembiego w 2005 r. oraz dziennikarzy, w tym Francka Ngycke'a Kangundu i jego żony Hélène Mpaki w listopadzie 2005 r., Serge'a Maheshe'a w czerwcu 2007 r. i Didace'a Namujimbo w listopadzie 2008 r. były prowadzone przez kongijskie władze wojskowe i odnotowano w ich trakcie szereg nieprawidłowości,
- M. mając na uwadze, że DRK, w związku z nakazem aresztowania Bosco Ntagandy za popełnione zbrodnie wojenne, w tym werbowanie dzieci do wojska, wydanym w kwietniu 2008 r. przez Międzynarodowy Trybunał Karny (MTK), i jako strona statutu rzymskiego, łamie podjęte przez nią zobowiązanie prawne do współpracy z MTK, obejmujące między innymi ujęcie osób ściganych nakazem aresztowania; mając na uwadze, że zamiast tego DRK awansowała Bosco Ntagandę na wysokie stanowisko w kongijskiej armii, potęgując wrażenie, że łamanie praw człowieka jest bezkarne, przez co przyczynia się do rosnącej częstotliwości tego typu przestępstw,
- N. mając na uwadze, że stan wojny domowej panował od lat w niektórych częściach DRK, będąc przyczyną masakr, masowych gwałtów i rozpowszechnionego werbowania dzieci do wojska,
- O. mając na uwadze, że masakry, zwłaszcza te dokonywane przez Armię Bożego Oporu (LRA), będącą paramilitarnym ugrupowaniem powstałym w Ugandzie, są obecnie dokonywane we wszystkich krajach sąsiadujących z DRK,
- P. mając na uwadze, że personel organizacji pozarządowych także jest narażony na te formy prześladowań ludności cywilnej, co spowodowało zmniejszenie pomocy humanitarnej dla DRK,
- Q. mając na uwadze odbywające się wkrótce uroczystości 50. rocznicy uzyskania przed DRK niepodległości oraz mając na uwadze, że prawa człowieka i demokracja są kluczowe dla rozwoju tego kraju,

Czwartek, 17 czerwca 2010 r.

1. z całą mocą potępia zabójstwo Floriberta Chebeyi Bahizire'a oraz fakt zaginięcia jego kierowcy Fidèle'a Bazany Edadiego; wyraża swe pełne poparcie ich rodzinom;
2. apeluje o powołanie niezależnej, wiarygodnej, skrupulatnej i jawnej komisji śledczej w celu przeprowadzenia dochodzenia w sprawie śmierci F. Chebeyi Bahizire'a i ustalenia miejsca pobytu F. Bazany Edadiego, a także o podjęcie kroków w celu zagwarantowania ochrony ich rodzinom;
3. domaga się odnalezienia osób odpowiedzialnych za ten czyn, postawienia ich przed sądem i ukarania zgodnie z kongijskim prawem i międzynarodowymi postanowieniami w zakresie ochrony praw człowieka;
4. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że na prośbę rodziny F. Chebeyi Bahizire'a o przeprowadzenie niezależnej autopsji w celu ustalenia przyczyn zgonu władze zaprosiły holenderski zespół lekarzy sądowych, na którego czele stoi dr Franklin Van de Groot;
5. wyraża głębokie zaniepokojenie z powodu ogólnego pogorszenia sytuacji obrońców praw człowieka w DRK; wzywa władze DRK do pełnego przestrzegania deklaracji w sprawie obrońców praw człowieka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w 1998 r. i do wdrożenia zaleceń wszechstronnego przeglądu okresowego ONZ 2009 jako środków służących ochronie praw obrońców praw człowieka; podkreśla, że ukaranie osób odpowiedzialnych za dokonane w ostatnich latach morderstwa obrońców praw człowieka i dziennikarzy jest istotnym elementem demokratyzacji kraju;
6. potępia nieustające prześladowania w DRK działaczy praw człowieka, dziennikarzy, przeciwników politycznych, ofiar i świadków; wzywa państwa członkowskie do zadbania o ich ochronę oraz do dostarczenia w tym celu wsparcia logistycznego i technicznego zgodnie z wytycznymi dotyczącymi ochrony obrońców praw człowieka;
7. potępia okrucieństwa popełniane przez LRA i inne zbroje ugrupowania w DRK;
8. podkreśla potrzebę zwalczania korupcji oraz doprowadzenia przed sąd sprawców nadużyć praw człowieka, którzy zasilają kongijskie siły zbrojne i policję, kładąc nacisk na kluczową rolę MONUC w tych działaniach poprzez wspólne planowanie i realizowanie operacji oraz należyte mechanizmy odpowiedzialności za nadużycia; w szczególności wzywa DRK do wypełnienia jej międzynarodowych zobowiązań prawnych i aresztowania Bosco Ntagandy oraz przekazania go w ręce MTK;
9. wzywa wszystkie strony do nasilenia walki z bezkarnością i wspierania praworządności; wzywa rząd DRK do zagwarantowania, że osoby odpowiedzialne za łamanie praw człowieka oraz międzynarodowego prawa humanitarnego zostaną pociągnięte do odpowiedzialności i że będzie on w pełni współpracować z Międzynarodowym Trybunałem Karnym;
10. podkreśla fakt, że UE i DRK są sygnatariuszami umowy z Kotonu, która zawiera wyraźne odwołanie do odpowiedzialności wszystkich stron za prawa człowieka, demokrację i praworządność; wzywa do poświęcenia szczególnej uwagi tym zagadnieniom w kontekście oceny umowy;
11. wzywa rząd DRK, przy okazji 50. rocznicy uzyskania niepodległości kraju, aby zdecydowanie zobowiązał się do promowania zachowań politycznych wspierających prawa człowieka i wzmacniających praworządność;
12. zobowiązuje przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządowi i parlamentom państw członkowskich, instytucjom Unii Afrykańskiej, sekretarzowi generalnemu ONZ, Radzie Bezpieczeństwa ONZ, Radzie Praw Człowieka ONZ oraz parlamentom i rządowi regionu Wielkich Jezior.